

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 17C/287/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8115217375
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 12. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Straková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8115217375.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove samosudkyňou JUDr. Evou Strakovou v občianskoprávnej veci navrhovateľa: S. R., nar. XX. XX. XXXX, bytom Š. X, XXX XX C., prechodne N. XX, XXX XX C. proti odporcovi: M. R., nar. XX. X. XXXX, bytom Š. X, XXX XX C., s doručovacou adresou: Okresný súd Prešov, Grešova 3, 080 42 Prešov, v konaní o určenie výživného na plnoletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný prispievať na výživu navrhovateľa 60,- EUR mesačne, vždy do každého 20. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľa, počnúc dňom 25. 6. 2015.

II. Na zameškanom výživnom za obdobie od 25. 6. 2015 do 30. 11. 2015 vo výške 312,- EUR súd povoľuje odporcovi splátky po 10,- EUR mesačne splatné spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania.

III. Nad priznané výživné návrh z a m i e t a .

IV. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ dňa 25. 6. 2015 doručil návrh, ktorým sa domáhal určenia výživného vo výške 70,- EUR mesačne z dôvodu, že odporca, ktorý je jeho otcou sa nepodieľa na úhrade jeho nákladov. V súčasnej dobe je študentom Obchodnej akadémie v Prešove v 3. ročníku. Rodičia nežijú spolu. Žije s matkou D. R., ktorá pracuje v Š. C. C. ako robotníčka a jej mesačná mzda je 400,- EUR. Nie je mu známe, kde otec žije a pracuje. Má ešte troch maloletých súrodencov, vyživovaciu povinnosť si voči nemu plní len matka.

Odporca sa písomne k návrhu nevyjadril. Na ústnom pojednávaní poukázal na to, že nemá žiadne príjmy, sám nemá z čoho žiť. Je nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce, nepoberá žiadne sociálne dávky a momentálne robí len na dohodu v rozsahu 10 hodín týždenne, kde za mesiac zarobí 80,- EUR až 90,- EUR. Takto žije už tri roky. Nemôže si nájsť trvalé zamestnanie. Posledné zamestnanie mal vo firme Pehostav, kde robil murárske práce, za čo dostával len minimálnu mzdu. Dnes žije na ulici, doslova pod mostom. Do júla tohto roku býval v byte s kamarátom, ale tento byt sa odpredáva a bol odtiaľ vyhodенý. Je si vedomý, že má 4 vyživovacie povinnosti, nemá však príbuzných, ktorí by mu pomohli.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, spisom sp. zn. 24 P 84/2015 Okresný súd Prešov, správou z Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prešov, mzdovým listom D. R. a oznámením zamestnávateľa D. R. a zistil tento s k u t k o v ý s t a v :

Navrhovateľ je synom odporcu. Jeho rodičia nežijú spolu. Odporca pred tromi rokmi opustil spoločnú domácnosť. Odporca si voči navrhovateľovi neplní vyživovaciu povinnosť.

Zo spisu sp. z n. 24 P 84/2015 Okresný súd Prešov, a to z rozsudku zo dňa 18. 9. 2015, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 5. 11. 2015 súd zistil, že manželstvo rodičov navrhovateľa bolo dňom právoplatnosti tohto rozsudku rozvedené. Maloleté deti R. R., nar. 8. 5. 1992, I. R., nar. 27. 11. 2002 a Y. R., nar. 18. 3. 2006 boli zverené do osobnej starostlivosti matke a otcovi upravená vyživovacia povinnosť na maloletého R. v sume 60,- EUR, I. v sume 50,- EUR, Y. v sume 40,- EUR. V dôvodoch tohto rozhodnutia bolo konštatované, že rodičia navrhovateľa od roku 2011 nevedú spoločnú domácnosť, spoločne nežijú. Starostlivosť o deti výlučne zabezpečuje matka, ktorá znáša všetky náklady súvisiace so zabezpečením detí a rodiny. Odporca opustil rodinu, nachádza sa na neznámom mieste, v minulosti ani v súčasnosti nejavil záujem o rodinu, rodinný život, starostlivosť o deti a domácnosť, vedie záhaľčivý neusporiadaný spôsob života. Počas manželstva dlhodobo požíval alkohol, dopúšťal sa domáceho násillia. Účastníci boli v minulosti vlastníkami bytu, ktorí museli odpredať z dôvodov nedoplatkov za bývanie, keďže odporca viedol neusporiadaný spôsob života. Navrhovateľka je zamestnaná v spoločnosti C. ako robotníčka, pracuje výlučne na nočné zmeny 6 - krát do týždňa. Jej priemerný mesačný zárobok za obdobie od januára 2014 do augusta 2014 predstavoval 576,83 EUR spolu s daňovým bonusom. Plnoletý syn S. je študentom 4. ročníka Obchodnej akadémie, dosahuje výborné výsledky. Maloletý R. je žiakom 2. ročníka Strednej priemyselnej školy ekonomickej s vynikajúcimi školskými výsledkami, maloletý I. je žiakom 6. ročníka základnej školy a Y. žiačkou 3. ročníka základnej školy. Matka detí poberá rodinné prídavky v sume 90,- EUR mesačne. Pomery na strane odporcu sa nepodarilo zistiť z dôvodu, že sa nachádza na neznámom mieste, ale z pripojeného spisu, sp. zn. 24 P 201/2014 súd zistil, že otec je od 15. 1. 2014 vedený ako uchádzač o zamestnanie, nepoberá žiadne sociálne dávky, nie je mu poskytovaná ani pomoc v hmotnej núdzi. Otec detí si neplní vyživovaciu povinnosť, starostlivosť o deti zabezpečuje výlučne matka zo svojho nízkeho príjmu. Otec sa nepodieľa ani na nepravidelných výdavkoch detí, ani osobnou starostlivosťou o deti, nestretáva sa s nimi, nezaujíma sa o ne. Vyživovaciu povinnosť si neplní ani len platením v minimálnom rozsahu. Súd výživné otcovi určil v súlade s návrhom matky, keď hodnotil prístup otca v hrubom kontraste s prístupom matky, ktorá sa snaží svojim štyrom deťom zabezpečiť starostlivosť aj tým, že pracuje na nočné zmeny, ktoré vykonáva 6 - krát do týždňa. Súd ďalej vyhodnotil, že u otca ide o ľahkovážny prístup, ktorý nie je možné akceptovať a bolo by v rozpore s dobrými mravmi, ak by súd tieto skutočnosti vyhodnotil v prospech odporcu. Došlo by tým k poškodeniu záujmov maloletých detí. Vzhľadom na tieto skutočnosti súd určil výživné na maloleté deti 60,- EUR, 50,- EUR a 40,- EUR.

Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Prešove zo dňa 30. 11. 2015 bolo zistené, že odporca M. R. je naďalej vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 15. 1. 2014. Nie je príjemcom pomoci v hmotnej núdzi. V rámci spolupráce s ním mu bol predložený k dispozícii aktuálny prehľad voľných miest, avšak konkrétne pracovné miesto mu nebolo ponúknuté, nakoľko nespĺňal podmienky stanovené zamestnávateľom.

Matka navrhovateľa, ako to vyplýva z prehľadu jej príjmov, pracuje ako robotníčka v Š. C. Z. X., a. s. C., za posledných 6 mesiacov dosiahla priemerný zárobok 700,- EUR, kde je aj odmena za nadčasy. Jej základný plat bez nadčasov je 350,- EUR. Táto mzda je vrátane daňového bonusu. Bez daňového bonusu má priemerný príjem 614,50 EUR. Z tohto príjmu sú jej zrážané dve zrážky zo mzdy, a to pôžička 40,- EUR a na základe exekučného príkazu 50,- EUR mesačne, teda spolu 90,- EUR. Jej pracovná morálka je podľa zamestnávateľa dobrá.

Z výsluchu navrhovateľa vyplynulo, že odporca nebýva s rodinou, nevidel ho tri a pol roka, od tej doby ako skončil základnú školu, je najstarším z jeho štyroch detí. Otec nepracoval, rodičia mali dlhy na bývaní, preto museli predať byt a peniaze boli použité na zaplatenie dlhov. Otec odišiel s nejakým kamarátom do podnájomu. Manželstvo jeho rodičov bolo v roku 2015 rozvedené. Otec na jeho výživu neprispel žiadnou čiastkou, rodina žije len z príjmu matky a on spolu s mladším bratom brigadujú. Takto si už tri roky zarába mesačne okolo 100,- EUR, keď robí nočné zmeny v pekárňach, resp. roznášal letáky a pod. Tam aj predtým otec robil. Od tej doby ako sa rodičia rozišli, otec ich nenavštevoval, nedal o sebe vedieť. Je študentom 4. ročníka Obchodnej akadémie v Prešove, jeho náklady predstavujú cestovné náklady do školy, strava. Chce pokračovať v ďalšom štúdiu na Vysoké škole ekonomickej, kde bude mať zvýšené náklady, ktoré už takýmto spôsobom ako teraz rodina žije, nebudú stačiť.

Odporca uviedol, že býva na ulici, aj keď má hlásenú adresu na Ul. Štúrovej 9 v Prešove. Je bezdomovec, je nezamestnaný, evidovaný na Úrade práce. Nepoberá žiadnu sociálnu dávku z dôvodu, že bol vedený ako ženatý a manželka mala vyšší príjem, teda v hranici, pre ktorú sa sociálna dávka nepriznáva. Momentálne robí na dohodu vo firme N. H., kde vykonáva pomocné stavebné práce v rozsahu 10 hodín týždenne a zarobí mesačne 80,- EUR až 90,- EUR. Takto žije asi 3 roky. Odkedy má takéto nízke príjmy, nevie si nájsť trvalé zamestnanie. Posledné trvalé zamestnanie mal vo firme Pehostav, kde robil murárske práce, dostával minimálnu mzdu a k tomu nejaké odmeny. Vtedy, keď pracoval, peniaze odovzdával manželke, žili spolu. Je si vedomý vyživovacej povinnosti, bude si musieť nájsť niečo, aby mohol platiť. Nemá príbuzných, ktorí by mu pomohli.

Podľa § 62 ods. 1 - 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Vykonaným dokazovaním mal súd preukázané, že navrhovateľ, aj keď dosiahol plnoletosť, naďalej sa pripravuje štúdiom na svoje budúce povolanie a je odkázaný na výživu od svojich rodičov. Nie je schopný sám sa živiť. Túto vyživovaciu povinnosť si majú plniť obaja rodičia a navrhovateľ ako ich dieťa má právo podieľať sa na ich životnej úrovni. Matka navrhovateľa si dobrovoľne plní túto vyživovaciu povinnosť, otec na výživné navrhovateľovi neprispieva. Z tohto dôvodu navrhovateľovi patrí právo na vyživovaciu povinnosť dňom podania návrhu.

Pri určení vyživovacej povinnosti v zmysle § 75 Zákona o rodine, súd prihliada na individuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery každého z rodičov ako aj prihliada na kritérium potenciality príjmov, t. j., či sa povinný nevzdal bez dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, či neberie na seba neprímerané majetkové riziká, pričom kritérium dobrých mravov sa preskúmava len pri plnoletých deťoch. Súd vychádzajúc z týchto zákonných kritérií určil odporcovi vyživovaciu povinnosť vo výške 60,- EUR mesačne, keď

zohľadnil skutočnosť, že odporcu zaťažuje ešte vyživovacia povinnosť k trom maloletým deťom, kde mal určené výživné vo výške 60,- EUR, 50,- EUR a 40,- EUR. Tak ako už konštatoval súd v rozvode konaní vedenom pod sp. zn. 24 P 84/2015, súd aj v tomto prípade konštatuje, že odporca ako

otec navrhovateľa si náležitým spôsobom neplní vyživovaciu povinnosť k navrhovateľovi a neplní si ju ani voči ostatným deťom. Posledné tri roky sa o nich nezaujímal, nestretával sa s nimi, neposkytoval im žiadnu finančnú pomoc. Odporca uviedol, že jeho príjem sú 80,- EUR - 90,- EUR mesačne, keď vykonáva pomocné stavebné práce, je vedený na Úrade práce ako nezamestnaný od 15. 1. 2014 bez poberania hmotnej dávky. Súd vychádzal z ustanovenia § 63 ods. 1 Zákona o rodine, pokiaľ ide o posúdenie príjmov rodiča, podľa ktorého je rodič povinný príjmy z inej, než závislej činnosti podliehajúcej dani preukázať, predložiť ich súdu a ak si túto povinnosť neplní, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného

príjmu predstavuje 20 - násobok sumy životného minima. Súd konštatuje rovnako ako bolo konštatované aj v rozvodnom konaní, že odporca vo vzťahu k plneniu vyživovacej povinnosti k deťom má ľahkovážny prístup, nevynakladá všetko úsilie, aby si zabezpečil príjem a mohol zabezpečovať tak aj potreby svojich štyroch detí, ktoré sú odkázané na neho výživou a súd je presvedčený, že odporca je schopný si zabezpečiť aspoň minimálnu mzdu, teda príjem okolo 400,- EUR mesačne, čím by mohol si plniť vyživovaciu povinnosť voči svojim deťom a zabezpečiť tak ich potreby. Súd z prístupu odporcu v minulosti aj v súčasnej dobe zdieľa obdobný názor ako bol vyslovený v konaní sp. zn. 24 P 84/2015, že odporca v prístupe zabezpečiť si príjem potrebný na plnenie vyživovacej povinnosti nevynaložil všetko úsilie, aby si takýto príjem zabezpečil aj keď má len základné vzdelanie, pretože aj o pomocné práce najmä v stavebníctve je záujem a teda mohol by dosahovať vyšší príjem aspoň na úrovni minimálnej mzdy. Z tohto dôvodu súd upravil vyživovaciu povinnosť odporcovi v sume 60,- EUR, ktorú je povinný plniť od podania návrhu, t. j. odo dňa 25. 6. 2015. Na zameškanom výživnom za obdobie od 25. 6. 2015 do 30. 11. 2015 v celkovej výške 312,- EUR súd povolil odporcovi splátky po 10,- EUR mesačne, ktoré sú splatné spolu s bežným výživným a ktoré má uhrádzať vždy do každého 20. dňa v mesiaci k rukám navrhovateľa pod následkom straty výhody splátok v prípade omeškania.

Vo zvyšku nad priznanú výšku výživného súd návrh zamietol.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelne uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Navrhovateľ, ktorý bol v konaní úspešný si trovy konania neuplatnil, preto súd vyslovil, že ani jeden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 205 ods. 3 O.s.p. rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona, ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.